

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ
ЗА ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ И ОДЕЉЕЊА

Јун, 2008. године

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

На пријемном испиту у филолошким гимназијама и одељењима

ПРОЧИТАЈ ПАЖЉИВО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ ТЕСТА!

Време за израду теста је 120 минута. Пре него што одговориш, пажљиво прочитај питање. Дежурни професори не пружају додатна обавештења о питањима, осим уколико она - због техничке грешке - нису довољно читљива. Одговоре на питања можеш најпре написати обичном (графитном) оловком. Признају се, међутим, само одговори написани хемијском оловком и наливпером. Не признају се одговори у којима је нешто прецртано, дописано или исправљено белилом. Такође се не признају непотпуни одговори, зато пажљиво ради и добро размисли пре него што упишеш коначен одговор.

На тесту није дозвољено исписивати податке о ученику нити цртати икакве знакове.

Води рачуна о томе да је решавање теста временски ограничено.

СРЕЋНО!

<p>1. Наведи име црквенословенског језика којим је писао Јован Рајић:</p> <p>_____</p>	
<p>2. У наслову Вукове <i>Писменице</i> из 1814. године штампана је реч:</p> <p>а) српскога; б) србскога; в) сербскога; г) сербскога.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
<p>3. Одреди ијекавске облике речи:</p> <p>а) вера _____ в) венац- _____</p> <p>б) лепота _____! г) река - _____</p>	
<p>4. Одреди и акцентуј генитив множине именица јунак и име:</p> <p>а) јунак _____</p> <p>б) име _____</p>	
<p>5. Наведи гласове којима препреку при изговору (артикулацији) стварају горња и доња усна:</p> <p>_____</p>	
<p>6. Подвуци речи са непостојаним а у следећем примеру: У једном од тих тренутака, за који су мислили да ми је последњи, отац је улетео у моју собу.</p>	
<p>7. Одреди падеже подвучених речи у примеру: Понекад је јак <u>ветар</u> пун <u>кисеоника</u> дувао с <u>планина</u> и поигравао се са мојим <u>телом</u>.</p> <p>а) ветар _____ в) планина: _____</p> <p>б) кисеоника: _____ г) телом: _____</p>	
<p>8. Прецизно одреди глаголски вид глагола куцкати:</p> <p>_____</p>	
<p>9. Одреди врсте следећих речи:</p> <p>а) хиљада: _____;</p> <p>б) ваљда: _____;</p> <p>в) будући да: _____;</p> <p>г) ка: _____.</p>	
<p>10. Суфикси -лук и -ција пореклом су из _____ језика.</p>	
<p>11. И</p> <p>здовој суфиксе у речима:</p> <p>птичурина: _____</p> <p>детенце: _____</p> <p>носић: _____</p> <p>травица _____</p>	

<p>12. Наведи синонине за подвучене речи у примерима: а) <u>творба</u> речи: _____ б) На Дрини <u>ћуприја</u>: _____</p>	
<p>13. Одреди тип творбе у следећим именицама: а) свезнање: _____; в) зналац: _____ б) свезналица: _____; г) знање: _____</p>	
<p>14. Подвуци врсту речи без синтаксичких функција: именице, узвици, прилози, предлози, везници.</p>	
<p>15. Одреди функцију (службу) зависне реченице у инверзији у следећем примеру: Када би ми неко рекао неку реч, појавила би се жива слика предмета који је та реч означавала. _____</p>	
<p>16. Подвуци главне (управне) речи синтагми у следећој речници: Добијао бих грозницу само посматрајући брескву, а ако би се делић смоле нашао било где у кући, осећао бих се веома нелагодно.</p>	
<p>17. Одреди падеже с којима иду следећи предлози: а) при: _____ б) кроз: _____</p>	
<p>18. Заокружи слово испред реченице у којој глагол одрезати има своје основно (право, непренесено) значење: а) За ово јело цвекле треба повадити, пера им одрезати и од земље очистити. б) У затвору смо се осећали сасвим одрезани од осталог света. в) Поп одреза молитву као на пању.</p>	
<p>19. Наведи функционални стил којим је писан следећи текст: БЕОГРАД - Инфлација у Србији, према методологији Европске уније, у априлу је износила 1,5 одсто, саопштио је јуче Републички завод за статистику. Како се наводи у саопштењу, у априлу су највише порасле цене хране и безалкохолних пића. (БЕТА) _____</p>	
<p>20. Препиши правилно, писаним ћириличким словима, реченицу: КАД БОЉЕ РАСМИСЛИМ НИЈЕ НАМ ПАЛО НА ПАМЕТ ДА ЈЕ ЧИТАВУ ПЕСМУ ПЛАВА ГРОБНИЦА МОГО НАУЧИТИ НА ПАМЕТ _____</p>	

<p>21. Прочитај стихове и одговори на постављена питања:</p> <p><i>Град градила три братарођена До три брата, три Мрњачевића: Једно бјеше Вукашине краљу, Друго бјеше Угљеша војвода, Треће бјеше Мрњавчевић Гојко.</i></p> <p>I Наведи назив песме: _____</p> <p>II По Вуковој подели, ова песма припада песмама:</p> <p>а) старијих времена б) средњих времена в) новијих времена</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
<p>22. Од наведених народних песама заокружи оне које су баладе:</p> <p>I</p> <p>а) <i>Женидба Милића барјактара</i> б) <i>Предраг и Ненад</i> в) <i>Диоба Јакишића</i> г) <i>Женидба Душанова</i></p> <p>II Вук је лирско-епске песме звао _____</p>	
<p>23. Прочитај одломак и одговори на питања:</p> <p><i>-Ја сам се извињавао зато што сам Вас кијајући попрскао... а нисам ни мислио да се подсмевам. Смем ли се ја подсмеватици?Кад бисмо се ми подсмевали, онда, значи, никаквог поштовања према личностима... не би било...</i></p> <p><i>-Напоље! - дрекну генерал одједном помодревиши и задрхтавиши целим телом.</i></p> <p><i>-Шта-а?... -запита шапатам Червјаков и сав клону од ужаса.</i></p> <p><i>-Напоље! - понови генерал, лупајући ногама.</i></p> <p><i>У утроби Червјакова нешто се прекиде. Ништа не видећи, ништа не чујући, он устукну према вратима, изађе на улицу и отиде посрћући... Дошавши несвесно кући, не скидајући мундир, леже на диван и... умре.</i></p> <p>Назив дела: _____</p> <p>Име и презиме писца: _____</p>	/
<p>24. Уз наведена дела напиши ком жанру (књижевној врсти) припадају:</p> <p><i>Очију твојих да није</i> _____</p> <p><i>Покондирена тиква</i> _____</p> <p><i>Хајдуци</i> _____</p> <p><i>Писма из Италије</i> _____</p>	

<p>25. У овој народној песми турски цар долази до Сталаћа и од главног јунака тражи да му преда „три добра“: сабљу, коња и љубу. После дуге одбране града, не желећи да му препусти ништа од онога што је цар тражио, јунак се одлучује на самоубиство, а верна љуба му се придружује изговарајући стихове: „Морава нас вода одранила, / Нек Морава вода и сарани“.</p> <p>I Како се зове песма о којој је реч? _____</p> <p>II Комциклусу припада? _____</p> <p>III Како се зове љуба главног јунака _____</p>	
<p>26. Прочитај стихове и одговори на питања:</p> <p><i>Било је то у једној земљи сељака На брдовитом Балкану, умрла је мученичком смрћу чета ђака уједном дану.</i></p> <p>Назив песме: _____</p> <p>Име и презиме песника: _____</p>	
<p>27. Прочитај стихове и одговори на питања:</p> <p><i>Доу сумрак грлила их нежно Илизала низ длаку шторуди И сливо се млак сок неизбежно, Из тих топлих материнских груди.</i></p> <p>I Наведи врсту риме: _____</p> <p>II Наведи врсту строфе (по броју стихова): _____</p>	
<p>28. Ова врста лирске песме настала је још код старих Грка и била посвећена богу весеља Дионису. Касније је она изгубила обредни карактер и почела да означава песму животне радости, одушевљења и усхићења.</p> <p>Како се зове ова врста лирске песме? _____</p>	
<p>29. Уз називе дела наведи име и презиме њихових аутора:</p> <p><i>Робинсон Крузо</i> _____</p> <p><i>Десетица</i> _____</p> <p><i>Светли гробови</i> _____</p> <p><i>Том Сојер</i> _____</p>	
<p>30. Међу наведеним ликовима подвуци оне који припадају драми <i>Сумњиво лице</i>:</p> <p>а) Фема</p> <p>б) Јеротије ©Вића</p> <p>г) Малчика</p> <p>д) Евица</p>	

<p>31. Заокружи слова испред тачног одговора.</p> <p>I Мотив помирења дат је у песми:</p> <p>а) Диоба Јакшића б) Женидба Милића Барјактара в) Кнежева вечера г) Марко Краљевић укида свадбарину</p> <p>II Мотив гавранова дат је у песми:</p> <p>а) Ропство Јанковић Стојана б) Предраг и Ненад в) Смрт мајке Југовића г) Урош и Мрњавчевићи</p>													
<p>32. Прочитај стихове и одговори на питања:</p> <p><i>Ко удара тако позно у дубини ноћног мира На капији затвореној светогорског манастира? „Већ је прошло тавно вече, и нема се поноћ хвата, Седи оци, калуђери, отвор 'те ми тешка врата. ”</i></p> <p>I Назив песме: _____</p> <p>II Име и презиме песника: _____</p>													
<p>33. Дати су ликови, а ти напиши о ком делу је реч и ко је писац дела.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;"></th> <th style="width: 40%; text-align: center;">Дело</th> <th style="width: 40%; text-align: center;">Писац</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Аска</td> <td>_____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Учитељ Паприка</td> <td>_____</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Џон Пиплфокс</td> <td>_____</td> <td>_____</td> </tr> </tbody> </table>		Дело	Писац	Аска	_____	_____	Учитељ Паприка	_____	_____	Џон Пиплфокс	_____	_____	
	Дело	Писац											
Аска	_____	_____											
Учитељ Паприка	_____	_____											
Џон Пиплфокс	_____	_____											
<p>34. Повежи називе са врстом којима припадају:</p> <p>Еро са онога свијета _____</p> <p>Зец и лисица _____</p> <p>Девојка цара надмудрила _____</p> <p>Аждаја и царев син _____</p>													
<p>35. У наведеним стиховима препознај (подвучену) стилску фигуру:</p> <p><u>Крину</u> колац неколико пута, <u>Зеизну</u> пала неколико пута.</p> <p>Стилска фигура: _____</p>													
<p>36. Заокружи слова испред тачних одговора.</p> <p>I <i>Нарација</i> је:</p> <p>а) описивање б) приповедање в) цитирање г) понављање</p>													

<p>II <i>Дескрипција</i> је:</p> <p>а) објашњавање</p> <p>б) размишљање</p> <p>в) преувеличавање</p> <p>п-» описивање</p>	
<p>37. Прочитај одломак и одговори на питања.</p> <p>- <i>А кога ви чекате? - упита опет Благоје.</i></p> <p>-- <i>Жену!</i></p> <p>- <i>Аја сина! Рађење (...) Али лако, сасвим лако! Писао мије његов друг Јоле.</i></p> <p>- <i>А шта вам је син? - рече капетан.</i></p> <p>- <i>Мој син? Казанција!</i></p> <p>I Назив дела је _____</p> <p>II Ком књижевном роду припада дело? _____</p> <p>III Како се зове форма приповедања која се користи у наведеном одломку?</p> <p>_____</p>	
<p>38. Поређај појмове тако да добијеш правилан редослед етапа у развоју драмске радње:</p> <p><i>КУЛМИНАЦИЈА, ЕКСПОЗИЦИЈА, РАСПЛЕТ, ПЕРИПЕТИЈА, ЗАПЛЕТ</i></p>	
<p>39. Којим врстама народне лирске поезије припадају следеће песме?</p> <p>I</p> <p><i>Наджњева се момак и девојка</i> _____</p> <p><i>Највећа је жалост за братом</i> _____</p> <p>II</p> <p><i>Драги и недраги</i> _____</p> <p><i>Женидба сјајнога месеца</i> _____</p>	
<p>40. Писац овог дела био је војвода из Првог српског устанка и први дипломата нове Србије. Мада није био много образован, забележио је своја сећања на бурна устаничка збивања, а после његове смрти ово дело је објавио његов син Љубомир.</p> <p>I О ком писцу је реч? _____</p> <p>II Наведи назив његовог дела: _____</p>	